

Bilten

Interno glasilo Ženskog rada pri Savezu baptističkih crkava u RH

Intervju:

**Blaženka Horvat -
Dostojanstven život za svakog**

Duhovni izazov:

Ljubav kao inicijativa

Projekt protiv nasilja nad ženama

6.12.2017. u Zagrebu STEP organizira projekt usmjeren protiv nasilja nad ženama. Motiv za temu proizlazi iz činjenice da nasilje u obitelji, a specifično nad ženama, sve više raste, a u isto vrijeme, sve je manji broj prijava nasilja nad ženama. Svjesni da je problem nasilja pitanje čovjekovog pada u grijeh i potrebe za spasenjem, kao evanđeoska organizacija želimo reći što mislimo o tom problemu te raditi na tome da nove generacije mladih ljudi nauče drukčije doživljavati svoje bližnje i uspostavljati nove obrasce ponašanja koji prepoznaju dostojanstvo i vrijednost ljudskog života.

“Biblija i život” – trening u učeništvu

23.-25. ožujka, 2018. bit će održan trening “Biblija i život”, za one koji rade sa studentima i mladima. Trening je zamišljen kao resurs onima koji rade primarno sa studentima, ali i mladima općenito. Kroz ovaj trening želi se obučiti vođe studenata da razvijaju i oblikuju Kristove učenike koji će svojom vjerom ostaviti trag na sveučilištu i u kontekstu u kojem se nalaze. Kako bi postigli tu viziju, polaznici ovog treninga moraju staviti prioritet na obuku vođa među studentima i mladima, koji će zatim nastaviti ulagati u druge.

Trening “Biblija i život” dizajniran je da pomogne obučiti studente u duhovnom rastu i proučavanju Biblije, ohrabriti ih da se uključe i “izađu” na sveučilište, te da im pomogne ulagati u druge studente na isti način.

Za više informacija o projektu protiv nasilja nad ženama i treningu “Biblija i život”, svi zainteresirani mogu se javiti glavnoj tajnici Eli Magda na email: ela@step.hr

Radio emisija „Žene pune nade“

Žene pune nade služba je koja ženama izravno donosi nadu za situacije s kojima se u životu suočavaju. Nadu koju daje samo Isus, ženama donosimo molitvom i porukama u radio emisijama.

Radio emisije «Žene pune nade» možete poslušati nedjeljom ujutro od 9:00 do 9:30 sati na radio postaji «City Radio» UKV-88,6 i 104,9 mhz (FM) uz područje prijama Zagreb, Velika Gorica, Dugo Selo, Sisak, Petrinja, Kutina i njihove okolice, te preko *live streaminga* na web stranici «City Radio» (<http://city-radio.hr/>).

Emisiju možete slušati i na radio postaji Radio «Bljesak» UKV-105,5 mhz (FM) subotom od 18:00 do 18:30 te nedjeljom u istom terminu. Područje prijama Okučani, Nova Gradiška, Lipik, Pakrac i njihove okolice.

CD sa snimljenim emisijama i temom koja bi vas zanimala ili mjesečni molitveni kalendar možete naručiti na: p.p. 67, 40000 Čakovec ili email: radio.val@post.t-com.hr

U ovom broju

Božićni uvodnik

stranica **10**

Obiteljski kutak:

**Kako voljeti
kad nije lako?**

stranica **11**

Teološki kutak:

Budite savršeni

stranica **14**

Čitali smo:

**Put kojim se
rjeđe ide**

stranica **19**

Dan molitve u Hrvatskoj

Toplinski val, subota koju smo uspjeli odvojiti, dogovori i nabacivanje idejama, tako je izgledao sastanak na kojem smo odlučili da će tema božićnog broja Biltena ujedno biti i izazov „Ljubav kao inicijativa“. No, što to znači? Promatramo kako se ljubav koju dobivamo od Boga kroz nas pretače u inicijativu za one koji su te ljubavi potrebni odnosno, „u svom djelovanju imitiramo Božji način djelovanja“, kako je rekla Mateja.

Za ovaj smo broj razgovarali s ljudima koji su nam bili primjer točno takve ljubavi. Razgovarali smo s Blaženkom Horvat i u novom formatu intervjua predstavili njezino iskustvo ljubavi i brige za one koji se pripremaju otići s ovoga svijeta. Isto tako, donosimo i priču pastorskog para, Dražena i Gordane Ogrizović iz Plaškog, koji su prihvatili službu u malom mjestu u području posebne državne skrbi, mjestu otpisanom od svih. Ela nas izaziva da budemo dovoljno hrabri da nas svijet prepozna po ljubavi, a Ksenija da budemo slobodni od normi koje postavljamo sami sebi a suprotne su Božjim normama.

I ovog vam adventa donosimo kalendar predbožićnih čitanja i izazov i poticaj za ljubav kao inicijativu kroz praktična djela ljubavi. Ako se odlučite pokušati, svakako bismo htjeli čuti vaša iskustva koja nam možete slobodno poslati na e-mail: srcezamisiju@gmail.com ili adresu: Speranca Tomin, Strossmayerova 105a, 31000 Osijek.

Neka Božja ljubav vas i kroz vas obasja svijet u ovo božićno doba.

Želimo vam sretan Božić i sve najbolje u novoj godini!

Speranca Tomin

Ljubav kao inicijativa

Razgovor u Ivanovom evanđelju 13, 34 - 35 ide ovako: “Novu zapovijed vam dajem: Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedni druge! Ako imadnete ljubavi jedni prema drugima, po tom će svi prepoznati da ste moji učenici.” Ako je Isus rekao da je ljubav čimbenik po kojem svijet prepoznaje da smo njegovi učenici, onda je važno znati što je to zapravo i kako izgleda, da ne bismo bacali sjenu na njegov identitet. Ivan 13. poglavlje počinje sljedećim stihovima: “Uoči blagdana Pashe, znajući da mu je došao čas da prijede s ovog svijeta k Ocu, Isus, pošto je iskazao ljubav svojim, onima koji su na svijetu, iskaza im ljubav potpuno. Prigodom večere – već bijaše davao pobudio na odluku Judu Iskariotskog da ga izda

– Isus, svjestan da mu je Otac sve predao u ruke, da je od Boga došao i da se k Bogu vraća, ustane od večere, skine ogrtač, uzme ubrus i njime se opaze. Zatim ulije vode u posudu za pranje te počne učenicima prati noge i otirati ih ubrusom kojim bijaše opasan.”

Nekoliko stvari primjećujem u tekstu: prvo, potpuno iskazanje ljubavi, dolazi nakon još malo iskazivanja ljubavi; Isus je svjestan onoga što ga čeka i tko će ga izdati; svjestan je da sve njih, kao i cijelu situaciju, drži u rukama, svjestan je odakle je došao i gdje se vraća – potpuno mu je jasna situacija u kojoj se nalazi; zatim, ideja “potpunog iskazanja ljubavi” dolazi u obliku pranja nogu.

Čini mi se kao da ovdje postoje tri načela:

Prvo, ljubav nikad ne dolazi sama. Uvijek dolazi uz još malo ljubavi.

Drugo, ljubav izlazi iz čovjekovog jasnog uvida u sebe, situaciju i ljude prema kojima je usmjerena.

Treće, ljubav podrazumijeva djelovanje.

Ljubav nikad ne dolazi sama. Čitajući evanđelja, i sam tekst Ivanovog evanđelja, upoznajemo Isusov karakter i karakter njegove službe. Kad Ivan kaže “pošto je iskazao ljubav svojim...”, upućuje na sva djela ljubavi koja je Isus pokazao u svojoj službi, a koja su prethodila toj posljednoj večeri s učenicima. Isusovo “potpuno iskazivanje ljubavi” tu večer, nije bila izolirana gesta kojom je htio zbuniti sve prisutne. Ona se nastavljala na sve ono što im je htio prenijeti kroz svoje djelovanje među narodom i među njima samima. To je bio “slag na torti” njegove ljubavi. Kad Isus kaže “po ljubavi će svi znati da ste moji...”, ne misli na izolirane incidente ljubavi koji nam se slučajno dogode, ili koje radimo kad se želimo svidjeti nekome. On upućuje na konstantni karakter ljubavi koji će se pokazati kao postojan raspoznavatelj onih koji su njegovi i onih koji nisu. Ljubav je konstanta, a ne trenutak. Stoga ona nikad ne dolazi sama, već je prethodena i praćena s još ljubavi.

Ljubav izlazi iz čovjekovog jasnog uvida u sebe, situaciju i ljude prema kojima je usmjerena. Ivan naglašava Isusovu svijest i spoznaju o tome što se treba dogoditi, tko on je, tko je sve oko njega i kakvi su ti ljudi. Isus zna da ide kod svog Oca, zna da će ga Juda izdati i što to podrazumijeva i u isto vrijeme zna svoj identitet kao onoga koji potpuno pripada Bogu i da bez obzira na izdaju i patnju, on gospodari cijelom situacijom. Ljubav je odluka koju je Isus donio. To je odluka koju i mi donosimo znajući da pripadamo Bogu, da je on taj koji drži sve situacije i ishode, bez obzira koliko se sve činilo loše i bezizlazno. Kad imamo tu svijest i kad sebe stavimo na pravo mjesto u odnosu na

Boga koji ima vlast, tada je ljubav prema drugome odluka koju svjesno donosimo, neovisno o tome što nam je taj netko napravio ili kakav je taj netko. Tek kad imamo svijest o svom identitetu u Bogu i o identitetu drugih u odnosu na Boga, možemo potpuno ljubiti.

Ljubav podrazumijeva djelovanje. Ljubav je uvijek praktična, nikad teoretska. Isus je “potpuno iskazao ljubav” tako što je učenicima napravio nešto kulturološki nezamislivo za jednog uglednog učitelja – ponizio se na razinu sluge i prao njihove prljave noge. Ali, imajući svijest o tome tko on je, Isusu to ne predstavlja izazov. To je ono što je morao napraviti kako bi učenicima dao jasan primjer kako trebaju jedni drugima i “onima vani” pokazivati ljubav. Ljubav nikad nije pasivna. To je protivno njenom karakteru. Ljubav je u svojoj biti preuzimanje odgovornosti i inicijative. Za ljubav ne postoji “ponižavanje”, postoji samo ponizan i poslušan stav prema onome kome pripada vlast – kad to shvatimo, tada ljubav prestaje biti gluma i naučene fraze i postaje zavrtnanje rukava i svjestan rad prema nečemu što je veće od nas samih.

Isus riječima “ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas” ne ostavlja previše mjesta za manevriranje. Ljubav je u svojoj biti preuzimanje odgovornosti i inicijative – s potpunom svijesti situacije, bez obzira radi li se o našim odnosima s bližnjima ili o globalnim problemima i izazovima. Nemamo isprike za nedjelovanje. Po ljubavi nas moraju prepoznati, i nikako drukčije. Vidi li svijet tu Ljubav u nama? Koji je naš odgovor na mržnju, patnju, nepravdu, strah, netrpeljivost, nestrpljivost, prebacivanje odgovornosti? Prepoznaje li nas svijet po ljubavi ili još nismo dovoljno hrabri za to?

Ela Magda

Moja inicijativa – dostojanstven život do samog kraja

Lako je nekoga poznavati cijeli život, biti obiteljski povezan, sretati ih u crkvi svake nedjelje, znati neku generalnu priču o njima – dovoljno da ih možeš svrstati u svojoj glavi u neku korisnu, lako dohvatljivu, nedramatičnu ladicu i, kad te netko pita, reći da poznaješ tu osobu. Rijetko zastanemo i pomislimo da se iza tih, nama tako normalno prisutnih, ljudi krije cijeli jedan fantastični svijet. Blaženka Horvat iz zagrebačke Radićeve bila mi je jedna od tih ljudi. Kažem bila, jer nakon nedavnih suradnji i razgovora poput ovog koji slijedi, ladice su mi postale preplitke za nju.

Strina mojih sestrični, vesela kratkokosa žena otkaćenih boja, zvonkog smijeha i akcenta zagrebačke Dubrave, pripremala mi je čaj od lavande u svojoj kuhinji, dok sam se ja pokušavala dogovoriti s diktafonom na mobitelu: „Znaš koje mi je jedno od glavnih sjećanja iz ranijeg djetinjstva na tebe? Mislim da sam baš bila par metara dalje u boravku, igrala se oko stolića za kavu i slušala te razrogačenih očiju kako pričaš da ti je neki deda slomio nokat. Nemam pojma kako sam baš to zapamtila! Mora da sam mislila da se baviš nekim strašnim i opasnim poslom.“

„Uh, mora da je to bilo dok sam još radila u bolnici,“ odvraća Blaženka kroz smijeh.

Blaženka je medicinska sestra, svojevrsni „jednorog“ u obitelji ekonomista, što već samo po sebi daje naslutiti da nas očekuje putovanje kroz neobičan životopis. Nakon završetka škole radila je u domu zdravlja i u bolnici kao kirurška sestra, područje u kojem su njezini interesi, karakter i „titravost“, kako kaže, nalazili svoje ispunjenje: „Bolnička je kirurgija aktivna, dinamična, uvijek se nešto događa, na kraju dana jasno vidiš što je napravljeno. Volim da se

ulaganje vidi u boljitku i poboljšanju. I to mi je kirurgija davala, što je bila veća akcija i veći adrenalin, to sam ja bila zadovoljnija.“

Ipak, nakon adrenalinskog početka u struci tijekom ratnog i poslijeratnog razdoblja, sljedećih nekoliko godina uzima odmak od medicine i radi kao direktor obiteljske firme, zatim kao tajnica, potom i u trgovini. Blaženka to iskustvo opisuje kao jedan drugi svijet, koji nije tvoj, za kojeg se nisi školovao, nego si jednostavno uletio i trebaš se nekako snaći. „A ja sam onako malo ‘luda’ pa se upuštam u takve izazove da si vidim granice: dokle mogu i što sve mogu,“ odgovara kroz smijeh. No i unutar te faze našla je prostora za socijalno i

karitativno djelovanje. Povezala se s Centrom za rehabilitaciju Stančić (socijalna skrb za osobe s intelektualnim poteškoćama) kroz donaci-

je i animacije u koje je uključila svoju firmu i još neke krugove ljudi. Ciljano su pod svojim pokroviteljstvom imali ženski i dječji odjel. „Sa Stančićem sam se dosta dugo družila i to mi je bila kompenzacija za to što nisam u struci. Oni su doista bili ti koji su meni pomogli. U tom svijetu biznisa i jurnjave za profitom, Stančić je bio mjesto gdje su očuvane one elementarne vrijednosti: iskrenost, dobrota, povjerenje, dobronamjernost. Zbližiš se s korisnicima, imaš ekipu tamo koja te uvijek čeka. Njihove bi me priredbe redovito dirnule do suza,“ prisjeća se Blaženka. „Jednom su izvodili predstavu Labuđe jezero. Crni labud bio je korisnik u kolima, a bijeli labud korisnica s težim intelektualnim poteškoćama koja je oko njega plesala. To je bilo tako... Ma ne znam, mislim da i najtvrdi čovjek mora na to odreagirati. Mislim da se uz sva ta događanja odvijala i moja unutarnja transformacija i usmjerenje prema ovome što sad radim. Tu negdje sam, nakon razdoblja odmaka kroz druga radna iskustva, shvatila da sam ja medicinska sestra i da je to moj poziv, a ne samo posao.“

Međutim, Blaženka se pitala kako se vratiti nakon gotovo desetljeća izbjivanja iz struke koja se ne prestaje razvijati s tehnologijom i istraživanjima. Odakle početi? Njezna priča podsjeća me na onu izreku: „Slučajnost je potpis koji Gospodin ostavlja kad želi ostati anonimna.“ Spletom okolnosti otvorilo se mjesto u ambulanti obiteljske medicine i Blaženka je dobila ugovor za stalno na temelju preporuke u jednoj rečenici: „Ona ti je dobra, vrijedna i poštena.“ Ušavši u ambulantu pomolila se: „Bože, ti si me doveo tu. Imaš razloga zašto, pa mi onda pomoz da ispunim tu zadaću.“ Po ljubavi će vas prepoznati – to je odabrala kao moto svog povratka u struku. „Kad god bi mi bilo teško – a bilo je dana, da se razumijemo – uvijek bih se toga sjetila,“ kaže Blaženka. „Pogon pacijenata je vrlo velik i imaš malo prostora za komunikaciju izvan ‘dobar dan, doviđenja, izvolite, imate li karticu dopunskog?’“ Ipak, u tom škrtom međuprostoru, Blaženka navodi, povremeno je imala prilike čuti što se ljudima sve doga-

đa. „Ljudi te puste u svoje obitelji i situacije, povjere se i očekuju od tebe nekakvu podršku i razumijevanje. Da si profesionalan, ali da si i prijatelj. Da imaš tu neku crtu koja će ih vraćati kad uđu u probleme. A tu si za njih koliko možeš biti.“

Nakon šest godina u obiteljskoj ambulanti, osjećala je da na tom radnom mjestu ne daje sve što bi mogla i htjela. Zapošljava se kao patronažna sestra u Domu zdravlja Maksimir gdje otkriva mnogo više prostora za kreativnost i individualnost u primjeni svojih znanja i vještina i, što joj je jako važno, više vremena

za pacijenta. „Na početku mi nije bilo najugodnije ulaziti u nečiji teritorij, gdje ti mogu pokazati vrata ili te uopće ne pustiti unutra, ali uspjela sam ostvariti dobar kontakt s ljudima i nisam imala neugodnih situacija,“ prisjeća se Blaženka.

U tom razdoblju počinje se formirati njezin profesionalni put prema palijativnoj skrbi. Kroz godine rada u patronaži, Blaženka se sve više isticala u svojoj posebnoj naklonjenosti

prema „kroničarima“ i starijim pacijentima. Njezina je glavna sestra to primijetila i odabrala ju za dodatnu edukaciju u Centru za palijativnu medicinu, edukaciju i komunikaciju na Medicinskom fakultetu u Zagrebu.

Kako se od jedne dinamične, adrenalinske kirurgije, gdje „znoj šteti krv“, ova energična žena našla u području koje se doima kao nešto posve suprotno? Blaženka ističe da se palijativna medicina najčešće povezuje sa smrću i zadnjim tjednima života, što je potpuno krivo: „To je jedan ogroman koncept koji u svojoj biti ima poboljšanje preostalog života. Svi postupci vezani uz palijativnu skrb ne ubrzavaju, ali niti ne odgađaju smrt, ali omogućavaju da se osoba i njezina obitelj bolje osjećaju. Da se trenutni simptomi rješavaju na najbolji mogući način, da se obitelji pomogne kroz informacije, opremljenost i spremnost da se 'bude tu', da znaju kome se obratiti. Zadovoljavajuća palijativa omogućava da se dostojanstveno ode s ovog svijeta. I kad mi se na tečaju ta ideja krenula sintetizirati, to je za mene bilo to. Kao da mi se svjetlost rasprsnula nad glavom. K'o prskalica,“ smije se Blaženka.

Doima se kao da je sav taj adrenalin i usmjerenost rezultatima kanalizirala u nastojanja da kvalitetna palijativna skrb hrvatskom zdravstvu prestane prolaziti ispod radara. Kroz svoju edukaciju primijetila je mnoge lokalne inicijative koje je trebalo povezati i koordini-

rati. S tim ciljem 2015. godine osniva Društvo za hospicijsku i palijativnu zdravstvenu njegu pri Hrvatskoj udruzi medicinskih sestara. Od tada neumorno organiziraju skupove i simpozije, sudjeluju u radnim skupinama za izradu smjernica i kompetencija za medicinske sestre u palijativnoj skrbi i pokreću tečaj koji postaje trajna edukacija za medicinske sestre. Mnogo riječi, a još više posla. Blaženka o svemu tome priča sa žarom kojeg je teško sakriti: „Palijativni pacijent je zahtjevan pacijent. Uz svu tehničku podršku, umirujući pacijent treba posebnu blizinu i empatiju, razumijevanje i razgovor. Veliki je dio briga oko suzbijanja boli, sonde, katetera, pozicioniranja u krevetu, prevenciju komplikacija... ali što dalje? Što s onim da si ti osoba, da si član obitelji, član društva? Do jučer si doprinosio, radio, bio aktivan, a odjednom te ta bolest odmaknula od svega i ostaješ sam sa sobom. Kako u toj situaciji ispoštovati sve uloge koje si imaš u životu? Uzmimo za primjer ženu s karcinomom dojke: kakva joj je slika o sebi, doživljaj vlastitog tijela? Doživljaj odnosa sa suprugom? Sa djecom? Što sa seksualnošću, kako razmišljati o tome, kako to uopće izgovoriti? Kako objasniti djeci pojam smrti i odlaska? Gdje će mama biti? Što će se dogoditi kad mame više ne bude? Doslovno integracija svega. Zdravstveni radnici puno trebaju učiti kako uopće pristupiti i što reći.“

Takva su pitanja intenzivno u Blaženkinom fokusu jer, uz sav angažman na sustavnoj razini, ona je još uvijek punovremena patro-nažna sestra, koja na dnevnoj bazi sjeda u auto, ide na teren i susreće se s različitim ljudima. „Kad idem k palijativnom bolesniku, bilo djetetu bilo odrasloj osobi koja ima neku neizlječivu bolest, a pogotovo umirućoj osobi, to itekako ostavlja trag. Poistovjetiš se, uđeš u njihove uloge, što nije uvijek dobro jer te to troši. Uvijek se preispituješ iz per-

spektive da si svjetlo svijetu i sol zemlji, želiš biti spreman za njih i njihove probleme. Nije uvijek lako, ali Bog se pobrine pa mi da i prave riječi. Nisu svi ljudi vjernici, iako se pred kraj nekako svi mole, onako kako znaju. Neki daju do znanja da bi htjeli razgovarati o tome, a neki nemaju potrebu. Kad mi pruže priliku, ne propuštam da im nešto i kažem. Nikad to nije napadno i tendenciozno, moraš to zaslužiti slušanjem. Rečenicu, dvije negdje upletem i kažem, ili toj osobi ili nekom od obitelji.“ Blaženka naglašava koliko palijativna skrb u biti objedinjuje duh, dušu i tijelo, stoga joj je jako bitno da u svoje suradnje uključi kršćane koji se zanimaju za to područje. Jedan od primjera je pakrački pastor Mirče Manavski, koji u trajnoj edukaciji za medicinske sestre u palijativnoj skrbi sudjeluje kao duhovnik.

Iako u svom radu Blaženka ne propušta riječima uputiti na stvarnost Božjeg kraljevstva, ta predana medicinska sestra tu stvarnost još više živi i pokazuje svojim načinom rada. „Najbitnije je da daš čovjeku do znanja da ga poštuješ, bez obzira na njegov fizički izgled,“ govori Blaženka. „Da poštuješ dostojanstvo te osobe, koju ti trebaš čuti i dati joj do znanja da ju čuješ. Rješenja nema uvijek i to je manje bitno. Bitna je tvoja blizina i dodir. Jako često uzmem osobu za ruku (još me ni jedna nije odbila) jer dodir najduže ostaje. Ta emocija

koju čovjeku možeš pokloniti u šutnji. I on doživljava da si tu, da mu donekle pomogneš kao zdravstveni radnik, ali to je onda to. Bitno je da si se pojavio, to njemu znači, a obitelji znači još više jer znaju da nisu sami. To je naša zadaća. Nije lako, i sama sam nekad punija, nekad praznija, ali sam zadovoljna jer znam da je to moja misija. To je nešto što me određuje.“

Blaženka vjeruje da će kvalitetna palijativna skrb grabiti naprijed odlučnim koracima dok ne postane norma za svakoga tko ju treba. „Vidim se i dalje u palijativi, to je ono što želim, a palijativu u Hrvatskoj vidim kao usmjerenu prema čovjeku, jednostavnu i dostupnu, da ljudi uz svoju obitelj odu mirno i dostojanstveno s ovog svijeta. Da puno više obećanja, puno više teorije postane jedna velika i ogromna praksa gdje će ljudi dobiti ono što im pripada i ono što trebaju bez da gube živce, očajavaju i nalaze se u psihičkim stanjima koja ne treba nikome priuštiti; u takvoj izgubljenosti, depresiji i izbezumljenosti da zaborave funkcionirati.“

Golu statistiku gledajući, vjerojatnije je da ćemo jednog dana biti palijativni bolesnici, nego da to nećemo biti. Možemo li vjerovati i nadati se da ćemo imati uz sebe nekoga tko će nas uhvatiti za ruku, pogledati i točno znati kako nam smije ili ne smije namijestiti nogu ili ruku, dati čašu vode na pravi način? Žetva je velika, a poslenika je malo, no ovi koji su prisutni skupljaju ekipu i iz petnih se žila trude da svaki kamen spoticanja pretvore u stepenicu. „Žudimo za educiranim ljudima, no čista vještina nije dovoljna, zato što se palijativa radi sa srcem i s empatijom,“ govori Blaženka. „Ako toga nemaš, nema palijative. Tamo gdje klasična kurativna medicina stane, nastavlja srce. I to je prava misao koja se provlačila kroz sve moje edukacije. Bez srca i bez empatije, bez osjećaja, teorija ništa ne znači. Samo praktično pokazivanje ljubavi. I to je to zapravo, palijativa jednako Božja ljubav prema čovjeku, a to nije čak ni široka definicija.“

Razgovarala Mateja Magdalenić

Kako voljeti kad nije lako?

Ukolektivu na poslu, među roditeljima u sportskom klubu, učiteljima naše djece u školi, među braćom i sestrama u crkvi, sa svojima u obitelji ili bilo gdje drugdje, rado biramo istomišljenike, one sa sličnim interesima i stavovima. Rado se družimo i dijelimo vrijeme i razmišljanje s onima koje lako volimo, dok one koje teže volimo nekako radije zaobilazimo ili prepuštamo drugima na brigu. Darivati neko vrijeme, pomoći u potrebi, učiniti štogod ili jednostavno moliti za nekoga, nazvati, lakše je kada se radi o osobama koje lako volimo. Umiljatu i poslušnu djecu lako je voljeti. Najbolju prijateljicu lako prihvaćamo sa svim manama i vrlinama. Članove obitelji, koje ionako ne možemo birati, podnosimo jer su naši. A što je s kolegama na poslu koji su tako nekako teški? Uvijek prigovaraju, teško surađuju, premalo su ljubazni. Što s obiteljima naših supružnika koji su nam došli u paketu s voljenom osobom? Kako ih prigrлити i kad nam ne odgovaraju u svemu? I na kraju, iako možda najbitnije, što s braćom i sestrama koji su naša obitelj za cijelu vječnost? Kako ih volimo i prihvaćamo?

Jednom sam u propovijedi čula, i podsjetim se tome često, da čovjeka do sebe, brata ili ne, gledam kao onoga za koga je Krist umro jednako kao i za mene. Čovjek je stvoreno, ljubljeno biće našeg Stvoritelja i Oca nebeskog i onda kad u njemu imamo neprijatelja, protivnika ili, jednostavno, onog s kojim se nekako nikako ne možemo naći na istoj valnoj dužini.

Nadalje, znam da nas Riječ poziva da budemo jedne misli u Kristu, iako se, naravno, nećemo uvijek u svemu slagati, ali u najvažnijoj biti hoćemo. Na pameti nam trebaju biti one vječne vrijednosti koje su presudne, a zemaljske, prolazne stvari, ipak stavimo u drugi plan.

Piše, svima nam dobro znano, i da podnosimo jedni druge u ljubavi. Još kao dijete čula sam odrasle govoriti da se djeca ne bi ni mogla odgojiti ni podići da se toliko ne vole.

Itako, nakon svih tih pitanja i misli, možda pomalo i razbacanih, uvijek na kraju dođem na ljubav. Ljubav je snaga za podnošenje, ona je nada za vječnost, ona je ona koja ispunjava, koja nas nosi kad je teško, koja mnogo pokriva, prašta, vjeruje, daje. Ona je temelj i razlog Božjeg stvaranja, plana spasenja za nas, života u zajedništvu s Bogom i ljudima. Ona je jednostavno dar od Boga nama jer, kaže Riječ, ljubav je Božja izlivena u naša srca po Duhu svetom koji nam je dan.

Pa kako ću onda voljeti sve one koje nije uvijek lako voljeti? Kuda ću sa svom tom ljubavi Božjom koja je izlivena u moje srce? Bog je taj koji kroz nas ljubi, koji daje snage i kada je teško, kada je to našim snagama neostvarivo i mučno. Ljubav je tu, već dana, a mi pripremljeni za njena djela. Dopuštam li da se prelijeva iz mog srca ka drugima i onda kad je teško razumjeti, prihvatiti, voljeti?

Darja Juratović

Budite savršeni!

Naravno, reći ćete: Bog! I tu nastaje problem, jer često zaboravimo čitati što piše ispred retka, koji smo citirali! Biblija se ne može čitati u pojedinačnim stihovima! U recima prije doista je postavljen kriterij za savršeno: „Ljubi svoje neprijatelje... moli za one koji te progone, kako biste postali sinovi svojega Oca nebeskoga koji čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i nad dobrima...“ (Mt. 5,44-45). Zapravo, riječ koju Matej ovdje koristi u grčkome, a prevedena je sa „savršen“, znači svrhovit, usmjeren na cilj, ono što je ispunilo svoju svrhu, dovršilo svoje pozvanje – kako je i Krist „dovršio Zakon“ (Rim. 10,4). A znamo da je Bog ljubav i njegova je narav ljubav. On ljubi potpuno, savršeno i dovršeno. Ništa se ne može dodati na njegov izraz ljubavi. Ne može se ona bolje iskazati nego je on iskazuje prema grešnicima, kojima daje izobilno svakovrsna dobra, iako ih nisu dostojni. Nije zato čudo da su ljudi koje Luka ispituje kad piše svoje evanđelje drukčije zapamtili ovu Isusovu zapovijed: „Budite *milosrdni* kao što je milosrdan vaš Otac nebeski“ (Lk. 6,36). Milosrđe je djelo savršene ljubavi. Ono ljubav daje nesavršenima!

Tako da kad se nakanimo kritizirati druge (a i sebe) zbog nedostataka, sjetimo se da smo djeca milosrdnoga Boga, koji je sebe dao za nas. Njegova je ljubav nova svaki dan. Vjernost je njegova velika. Pa onda, umjesto da kritiziramo tuđi nered, radije pomozimo oko reda. Umjesto da ih podcjenjujemo, radije probajmo razumjeti njihove okolnosti. Umjesto da ih omalovažavamo, radije ih ohrabrujmo. Kad drugima dajemo slobodu nesavršenosti i sami se oslobađamo nametnutih normi koje nisu od Boga. Tako postajemo milosrdni, spremni na žrtvu i ljubav. Savršeni – kao Otac naš nebeski koji nas je stvorio na svoju sliku.

Ksenija Magda

Gledam nas kršćanke i sve nešto čeznemo za savršenosti, ako ne svojom, onda makar tuđom. Znamo uvijek dosta točno nabrojiti što s drugima ne valja, što krivo rade, kako krivo izgledaju – jer da su kako spada – savršeni – ne bi toga bilo u njihovom životom. Savršena je kuća ogledalo savršene domaćice, vele, i žene koja kako spada odrađuje svoju ulogu. Prava žena ima djecu, a i ona su sva dobro odgojena. Kakva je to susjeda koja ne čisti ispred svoje kuće svaki dan i čiji vrt više liči na biološki empirijski eksperiment? I dobro se osjećamo kad znamo kako bi i što drugi trebali. (Znamo, doduše i što bismo mi trebale, i beskonačno puno energije na to trošimo i silno želimo da nam netko pomogne, ali uglavnom šutimo i nadamo se da nitko ne primjećuje!) Na kraju krajeva, ne kaže li i Biblija: „Budite savršeni, kao što je savršen vaš Otac nebeski“? Nekad davno i ja sam mislila da mogu bolje i savršnije odgajati djecu. Danas vidim da se tu potkralo mnogo grešaka, a najveća od njih je vjerojatno ta što sam i ja htjela biti savršena, a oni morali biti savršena djeca.

No, borba za savršenstvo izgubljen je rat, pa i za kršćane. Prvo ni ne znamo što je to „savršeno“. Zašto bi, primjerice, kuća bez imalo nereda i trunke prašine bila savršena, kad znamo da je za djecu savršen dom gdje se smije katkad omaći kakva nezgoda, nešto se i proliti i gdje je mama dostupna za igru? Tko postavlja kriterije za savršenost?

Adventna čitanja za 2017.

- 1.12. Ivan 1,1-5
- 2.12. Izaija 9,2-7
- 3.12. Izaija 11,1-10
- 4.12. Jeremija 33,14-16
- 5.12. Luka 1,5-10
- 6.12. Luka 1,11-17
- 7.12. Luka 1,18-25
- 8.12. Luka 1,26-38
- 9.12. Matej 1,18-21
- 10.12. Matej 1,22-26
- 11.12. Luka 1,39-45
- 12.12. Luka 1,46-56
- 13.12. Luka 2,1-5
- 14.12. Luka 2,6-7
- 15.12. Luka 2,8-12
- 16.12. Luka 2,13-14
- 17.12. Luka 2,15-18
- 18.12. Luka 2,19-20
- 19.12. Mihej 5,2-5
- 20.12. Matej 2,1-2
- 21.12. Matej 2,3-6
- 22.12. Matej 2,7-8
- 23.12. Matej 2,9-12
- 24.12. Ivan 1,14

Mala djela ljubavi 2017.

1. Podijeli ovaj kalendar i ohrabri druge da sudjeluju
2. Nazovi nekoga s kim obično ne razgovaraš
3. Pokloni dar bez razloga
4. Pitaj nekoga kako je i zaista slušaj odgovor
5. Nasmiješi se svima koje vidiš tijekom dana
6. Doniraj odjeću viška
7. Počasti nekoga toplim napitkom
8. Oprosti
9. Napiši i pošalji božićne čestitke
10. Moli za svog pastora/svećenika/voditelja crkve
11. Doniraj svoje vrijeme nekoj udruzi ili osobi u potrebi
12. Daj nekome iskreni kompliment
13. Pusti nekoga ispred sebe u redu u trgovini
14. Pričuvaj djecu mami u gužvi
15. Doniraj knjige lokalnoj bolnici
16. Volontiraj u skloništu za životinje
17. Budi prisutan tijekom obiteljskog objeda
18. Pridrži nekome vrata
19. Zahvali nekome tko je pozitivno utjecao na tvoj život
20. Reci članovima obitelji da ih voliš
21. Pohvali nekoga tko je nešto dobro napravio
22. Nemoj ogovarati
23. Zahvali ljudima iz crkve za njihove službe
24. Budi prisutan cijeli dan bez gledanja u mobitel, tablet ili računalo

M. Scott Peck

Put kojim rjeđe se ide:

Nova psihologija ljubavi, tradicionalnih vrijednosti i duhovnoga rasta

Put kojim rjeđe se ide Morgana Scotta Pecka izvrsna je knjiga koja govori o životu i umijeću življenja, ljubavi i duhovnom rastu. Autor daje uvid i snažno proniče u međuljudske odnose otkrivajući tajnu uspješnih, ispunjavajućih i zdravih odnosa. To je knjiga koja je utjecala na duhovni razvoj nekoliko generacija iako se spoznaja o njezinom postojanju širila se sporo i to ponajviše kroz udrugu Anonimnih alkoholičara u SAD-u. Knjiga se reklamirala uglavnom usmenom predajom, no zbog sve veće zainteresiranosti čitateljstva za psihoterapiju, njezina je popularnost počela rasti te je danas prevedena na više od 25 jezika i provela je više od 10 godina na ljestvici najprodavanijih knjiga prema New York Timesu.

Pisac M. Scott Peck pohađao je sveučilišta Harvard i Case Western Reserve School of Medicine gdje je diplomirao medicinu. Prije nego je započeo privatnu praksu psihoterapije, služio je kao liječnik u američkoj vojsci. Ideje za knjigu preuzimao je iz svakodnevnog rada s pacijentima pa tako knjiga sadrži opise stvarnih slučajeva.

U knjizi se obrađuju četiri teme: disciplina, ljubav, religija i milost.

Priznanjem da je život težak već u uvodnoj rečenici knjige, autor nas vodi do spoznaje da je putovanje duhovnog rasta dug i složen proces koji traje cijeli život. Suočavanje i rješavanje problema bolno je, ali, prema autoru, s pravim oruđima discipline, suočavanje i rješavanje problema te trpljenje kroz promjene mogu nam pomoći da postignemo višu razinu svjesnosti.

Glavna misao, koja se proteže kroz cijelu knjigu, definicija je ljubavi kao voljnosti proširivanja vlastitog jastva radi poticanja vlastitog duhovnog rasta i rasta druge osobe. U ovom dijelu Peck razotkriva i najveće zablude o ljubavi, kao što su zaljubljivanje, ovisnost i samožrtvovanje. Autor tvrdi da je prava ljubav uvijek djelovanje i predana promišljena odluka koja vodi međusobnom rastu.

U dijelu o religiji Peck piše o zajednički prihvaćenim stavovima i zabudama vezanim uz religiju. Bavi se pitanjem što se događa s čovjekovom vjerom u Boga dok raste kroz proces psihoterapije. Naime, želimo li rasti moramo biti voljni odbaciti prijašnje uske poglede. Autor smatra da ne postoji dobra naslijeđena religija, već da naša religija mora biti potpuno osobna, iskovana isključivo u vatri preispitiva-

nja i vlastitih iskustava u stvarnosti. Za prosječnog čitatelja vjernika taj će dio knjige biti izazovan i možda će željeti odustati od daljnjeg čitanja, no vrijedi nastaviti. Autor, koji je rođen u kršćanskoj obitelji, u vrijeme studija prelazi na budizam, tako da je ova knjiga nastala pod utjecajem njegovog vlastitog religijskog stajališta temeljenog dijelom na budizmu, dijelom na islamskom misticizmu, a također i na kršćanstvu. Na kraju tog dijela, autor zaključuje da iza lažnih ideja i predodžbi o Bogu zaista leži stvarnost koja jest Bog te izražava želju da psihoterapija više teži povezanosti s vjerom. Ovdje je zanimljivo spomenuti da je dvije godine poslije pisanja ove knjige, u dobi od 43 godine, autor prihvatio kršćanstvo i krstio se. O autorovoj vjeri možemo čitati u njegovim sljedećim knjigama u kojima otvoreno piše o svom životu, grijesima i vjeri.

Posljednji dio knjige govori o milosti, moćnoj sili koja potječe izvan ljudske svijesti i koja pomaže duhovnom rastu. Autor smatra da je milost spoznati Božju blizinu i ispunjenje mirom, ali da ta spoznaja sa sobom nosi i veću odgovornost. Tako je poziv milosti poziv na život ljubavi i služenja koje život traži od nas.

Knjigu preporučam svima onima koji žele bolje upoznati sebe i svoje odnose s drugima, svima koji se bave savjetovanjem, laički ili profesionalno, ali i svima onima koji imaju dar slušanja tuđih problema. Ova knjiga pomoći će vam da bolje razumijete druge, gledat ćete dublje i tražiti pravi razlog koji stoji iza nečijeg vidljivog problema, a pomoći će vam i da prepoznate trenutak u kojem više ne možete pomoći osobi i trebate ju uputiti dalje na profesionalnu terapiju.

Meni je osobno najljepša definicija ljubavi dana u knjizi ta da je ljubav oblik truda ili oblik hrabrosti. To je pažnja, čin volje protiv lijenosti vlastita uma te spremnosti da sve ono čime smo zauzeti stavimo na stranu. Neka nas ta misao vodi u ovo blagdansko vrijeme. Neka naš život, i to ne samo u ovo božićno vrijeme, već svaki dan, svjedoči djelotvornu ljubav koja je u nama.

Sonja Rozner

Sretan ti rođendan, Isuse

Grad svijetli na sve strane,
snijeg samo što ne padne.
Čudnovati osjećaj zrakom širi se.
Vidim ljude oko sebe, i publiku i glumce,
u arogantnoj predstavi svojih vrijednosti.
Znam, Božić blizu je, to je jasno kao dan,
Svi o tome govore.
No, kad ugase se svjetla i reklame završe,
Tek tada vidim jasnije...

Sretan ti rođendan, Isuse.
Rođen si da umreš za mene.
I gledajući život tvoj, kao najljepši poklon,
Shvaćam da zapravo, sretna sam ja.

Pozornica je puna, svi oblače kostime
ukrašavajući život kojeg vuku za sobom.
A na slami zamotuljak,
od svega jedva vidljiv,
Svi preskaču to dijete i ne čuju da govori:
„Oče, boli me koliko ih volim,
ali boljet će još jače
ako ih zauvijek izgubim.
Daj da budem poput njih
na jedno kratko vrijeme,
da bi jednog dana oni mogli biti
poput mene.“

Primijetio si mene u svoj toj gužvi
I moj grijeh što i od štale ima jači smrad.
Oslobodio si me za život miomirisani,
Koji nikada ne prestaje.

Sretan ti rođendan, Isuse
Rođen si da umreš za mene.
I gledajući život tvoj, kao najljepši poklon,
Shvaćam da zapravo, sretna sam ja.

Mateja Magdalenić

Misija: Plaški

Kada nas netko pita gdje živimo, obično drugo pitanje glasi: "A gdje je to?" Doista, u vrijeme kada svi pokušavaju negdje pobjeći i stići sreću negdje „u svijetu“, mi smo se odlučili za život i službu u Plaškom, mjestu koje su svi pomalo otpisali. Iako je povijest baptista ovdje duga, doći 2008. godine bilo je u svakom smislu izazovno. Nakon teološkog studija poslao sam životopise na preko 20 adresa. Nisam postavljao nikakve uvjete, a jedini odgovor došao je iz Saveza baptističkih crkava. Bio je to poziv na razgovor sa Željkom Mrazom kojega do tada nisam poznao. Dogovor je bio da idem na probni rad u Glinu i da tamo budem šest mjeseci nakon kojih sam se vratio kući. Niz životnih situacija tada se promijenio i u jednom trenutku moj su život poput velikih valova razni događaji počeli bacati lijevo-desno. Ponekad bih se odupirao, ponekad popustio, ponekad sam bio bespomoćan i samo sam mogao čekati da "moj brod stigne na cilj". Tako sam donio odluku da posudim 300 eura, uzmem ruksak na leđa i vratim se u Hrvatsku, a tako je nekako stigao i poziv SBC-a za rad u Plaškom. Bio sam siguran da me Bog pozvao na to mjesto.

Sljedeće dvije godine borio sam se s našom teškom birokracijom za stambeno zbrinjavanje, jer tada sam zapravo bio beskućnik, po-

stojala su i jaka protivljenja “velikih” crkava i nekih pojedinaca u mjestu mojem ostanku u Plaškom.

Od Plaškog nisam ništa očekivao jer je Plaški kakvog sam ja poznao u djetinjstvu nestao u svakom smislu. Tu sam počinjao kao potpuni stranac, ali imao sam mir u srcu koji doista prelazi svaki razum, jer razumski bi bilo pobjeći nakon što te ljudi i okolnosti počnu maltretirati, ali ja sam se veselio što u takvim situacijama mogu svjedočiti nečemu drugačijem tj. o nekome drugačijem tko mi daje sve što trebam.

Mentalitet ljudi u Plaškom drugačiji je nego drugdje, i zato što sam tu proveo djetinjstvo mislim da mogu bolje razumjeti ono što drugi ljudi ne mogu: način komunikacije, način života, izazove s kojima se ljudi u Plaškom susreću, kao što su neuređeno vlasništvo nekretnina, živi ljudi izbrisani iz matičnih knjiga i slično. Teškoća je na početku bilo puno. Trebalo je preživljavati s 200 kuna na mjesec, od toga još i vratiti onih 300 posuđenih eura, a bile su tu i razne situacije na koje sam morao odgovoriti a nisam imao ni sredstava ni sposobnosti. Doista se nekad pitam kako je to išlo ili kako to još uvijek ide. Tu me posebno i iznova iznenađuju bratska i kršćanska ljubav te pomoć i podrška ljudi na čelu našeg Saveza. Bog nas je blagoslovio kroz njih, to je za mene fascinantno i pokreće me na zahvalnost.

Biti pastor u crkvi u Plaškom zahtijeva puno više od onoga što negdje dalje obuhvaća pastorski rad. Biti pastor u Plaškom znači biti fizički radnik, pomoćnik kod priprema sahrana, prolaziti kroz borbe s administracijom za starije članove koji ne mogu sami, ići po bolnicama i zemljišno-knjižnim odjelima, prevoziti ljude na razna mjesta po Hrvatskoj, ali isto tako nuditi ohrabrenje i nadu onima koji nemaju ništa i koji su nadu izgubili. To je isprepletenost dvaju svjetova, duhovnog i fizičkog, u mom svakodnevnom životu i radu.

Ti izazovi našu službu čine posebno blagoslovljenom i traže stalnu budnost i pronalaženje načina kako djelovati na pravi način u danim okolnostima. Kada smo se trebali vjenčati, mnogi su pitali zna li Gordana gdje ide i kakvi je sve izazovi tamo čekaju. Gordana kaže da nije imala neka posebna očekivanja jer joj je sve bilo nepoznato, no htjela je na valjani način odgovoriti na sve što se od nje bude tražilo i svaki se dan prepustiti Bogu i svoja očekivanja prilagoditi Božjoj svrsi za nju. Zajedno u službi doista se nadopunjujemo. Ti me trenuci svaki put podsjetu na riječi jedne kršćanke koja mi je rekla: „Ako svoj put predaš Bogu, on će se pobrinuti i za kuću i za vjernu suprugu koja će znati nositi dio propovjedničke službe.“ To je doista tako, tamo gdje jedno ima poteškoće, ono drugo ima sposobnost djelovati.

Ovdje smo puno naučili, posebno od ljudi starije životne dobi. Ponekad razmišljam koliko gube mladi koji to ne razumiju ili ne žele saslušati tako važna životna iskustva vjere. Naučio sam kako ostati vjeran kada te u dobi od 93 godine netko isprebija letvom za 300 kuna, kako biti vjeran i veseliti se dok ležiš na samrtnoj postelji, kako nakon 14 sati fizičkog rada dugo u noć čitati Bibliju uz petrolejsku lampu jer struje nema, kako s primanjima od 600 kuna u tajnosti davati više od pola za rad crkve, kako osobe koje bi po liječničkim nalazima trebale ležati idu okolo i pomažu drugima, svjedoče i uvijek dolaze na sve službe.

Možda ćemo cijeli život morati odgovarati na pitanje gdje je to mjesto u kojem živimo, ali nema veze, bitno je da nas je Bog pohodio i da brine o nama u svakoj našoj potrebi. U našoj maloj crkvi vidimo sve one novozavjetne male, otpisane, prezrene crkve koje je Bog uvrstio u svoju kartu važnih mjesta.

Dražan i Gordana Ogrizović

Milijunsko hvala

Prelistavam adventski broj Biltena i između ostalog čitam prijedloge kako svaki dan Adventa učiniti nešto dobro i praktično. Pomislih: „Vidi kako zgodno. Ajde da vidim mogu li bar nešto od tih prijedloga provesti u praksi.“

Zapelo mi oko na „Otići u starački dom nekog posjetiti“. Eto, glasno razmišljam, ne znam baš nikoga osobno – dakle, otpada. No moj Slavko veli: „Mogli bismo posjetiti šjor Antonia.“ Antonio je Slavkov bivši kolega s posla. Nakon što se Slavko zaposlio u 3. maju, zajedno su radili 7 godina, a onda je Antonio otišao u zasluženu mirovinu. Slavko je više puta znao reći: „Ima moj šjor Antonio pravo kad kaže: ‘Najljepši dar koji je Bog dao muškarcu je žena.’“ Tako je govorio Antonio, tako je mislio i tako je i živio sa svojom suprugom, do nedavno. U mirovini je već 25 godina. Nakon smrti supruge, Antonio je još neko vrijeme živio sam u svom malom stanu, a kad je onemoćao, nakon 80-te, sin i snaha, koji su oboje u radnom odnosu, smjestili su ga u dom za starije osobe.

I tako, krenusmo Slavko i ja s riječi na djela!

Pitao je Slavko njegovog sina u koji je dom smješten, prima li posjete, koje je doba dana najzgodnije da odemo do njega...

Put pod noge i dođemo mi u dom. Lijepa

obiteljska starinska kuća s dvorištem, adaptirana za tu namjenu. Uredno i čisto. Miriše na dezinficijens. Radoznali pogledi starčića upereni u nas. Očito su naša nepoznata lica privukla njihovu pažnju. Raspitamo se gdje je Antonio, pokucamo na vrata njegove sobe. On sjedi na krevetu. Iznenađenje se moglo vidjeti u njegovim očima, zatim radost, nevjerica. Slavko! Pa to si ti?! Zagrljaj, smijeh i krenu priče o škevru, brodovima, navozima, probnim vožnjama, sekcijama, o pokojnoj ženi, ribarenju, lijepim danima dok je još bilo snage, zdravlja, riba na gradele, bure i juga, sreće i zadovoljstva. I suza sama krene. I uzdah se otme...

Zvoni zvonce – poziv na večeru. Skromnu večeru. „Nije takvu pripremala moja žena. Divno je kuhala – na dalmatinski način. E, bili su to lijepi dani kad smo moja žena i ja bili zajedno na Molatu...“

Zagrljaj, pozdrav. Odlazimo. I još jedan pozdrav na izlazu iz sobe... I još jedan kod izlaza iz zgrade. Veli šjor Antonio: „Hvala za posjet. Jako ste me iznenadili i obradovali. Hvala od srca. Milijunsko hvala.“

Nikad nisam čula za takvo hvala. Nikad do danas. A postoji.

Edita Turinski

Dan molitve istočne Slavonije

U subotu 4.11.2017. u Slavonskom Brodu okupilo se dvadesetak žena iz crkava istočne Slavonije (Slavonski Brod, Nova Gradiška, Požega, Vukovar, Piškorevci i Osijek) kako bi zajedno molile s baptističkim sestrama svijeta. Sve prisutne pozdravila je Gorana Mikulić i pozvala na zajedničko slavljenje kroz pjesme nakon čega smo čule pozdrave predsjednice Ženskog odjela Svjetskog saveza baptista Ksenije Magda i predsjednice Afričkog ženskog baptističkog saveza Joine Dhlule. Nakon biblijskog proučavanja o tome kako praktično biti Božje svjetlo u zajednici koja nas okružuje, sve su žene imale priliku

simbolično ostaviti svoje malo svjetlo otiskom žute boje na crnom papiru koji predstavlja mrak svijeta. Uslijedila je molitva u grupama za potrebe kontinenata. Svaka je grupa u nekoliko koraka i kroz nekoliko postaja prošla cijeli svijet donoseći pred Boga sve one

potrebe i zahvale za ono što naše baptističke sestre prolaze i rade po svijetu. Šetnja kontinentima nastavila se i kroz obilnu zakusku koju su pripremile domaćice iz Slavonskog Broda s okusima sa svih kontinenata. Jedva čekamo ponovni susret.

Speranca Tomin

Dan molitve u Zadru

Početkom ove godine ponovo je oživio ženski rad u Zadru uz voditeljicu Irenu Petrov. Tako smo se, uz mjesečne sastanke, nakon dužeg vremena sastale na Dan molitve. Iako u malom broju, oduševljeno smo izmjenjivale mišljenja i iskustva kako u svakodnevnom životu "ustati i zasjati". Kakva je privilegija "biti" Kristovo svjetlo u mračnom svijetu. Slavile smo Gos-

podina pjesmom, molile za naše sestre (i braću) u malim grupama, ponovo pričale, uživale u Ljiljinim kiflicama i čaju. Jedna je sestra rekla: „Bilo nas je malo, ali kad smo počele pjevati pa moliti imala sam dojam kao da je crkva puna.“ Kakvo divno iskustvo jedinstva u Duhu i molitvi!

Marijana Bogović Crnković

Dan molitve u Karlovcu

Kada mi ustanemo, zajednice se mijenjaju!

Veselim zvucima afričkog melosa i riječima Syahambe kuka njen kven ko (Mi u svjetlu Božjem hodamo), započele smo Svjetski dan molitve baptističkih žena u Karlovcu. U „gornjoj sobi“ Baptističke crkve Karlovac, ukrašenoj ljubičastom bojom Afrike, okupilo se dvadesetak žena karlovačke i dugoreške crkve koje su kroz molitveni plan afričkih sestara pred Bogom zastupale sve kontinente, moleći za one najugroženije skupine žena i djece te za goruće probleme s kojima se ljudi na tim područjima suočavaju.

Uvodnu riječ afričke predsjednice Joine Dhlule podijelila je Melanija Ružička zaključivši pozivom „Ustanimo, jer Bog svijetli kroz nas!“ Pozdrav predsjednice Ženskog odjela Svjetskog saveza baptista Ksenije Magde čitala je Vesna Brezović, predsjed-

nica Ženskog odjela Hrvatske, istaknuvši da kada Božje žene ustanu Bog transformira zajednice. Brezović je s prisutnim sestrama podijelila i riječ iz Poslanice Rimljanima 12, 1-2. „Lagano je stopiti se s većinom, složiti se s poretком ovoga svijeta. No trebamo biti na oprezu, jer je ono što ovaj svijet proklamira nepravda, laž, prijevara, uništavanje prirode, nemar za čovjeka. Obnavljajmo um čitanjem Božje riječi, istražujmo, upijajmo, prinesimo sebe i Bog će nas čistiti i moći ćemo se oduprijeti obmanama svijeta“ – govorila je Brezović. Nakon proučavanja riječi slijedila su svjedočanstva, što planirana, što spontana, slavljenje Gospodina uz pjesme „Da, to je dan“ i „Najveći ti si, o Bože“ te molitva za svaki kontinentalni savez sa zaključnom molitvom za progonjenu crkvu. Sestra Melanija Ružička počastila nas je glazbenim prilogom „Na molitvi“. Skupljen

je i dobrovoljni prilog koji će pomoći sprečavanju izrabljivanja djece, dijeljenju evanđelja beskućnicima i brizi za one na margini društva.

Sonja Rozner

Zagrliti svijet molitvom u Zagrebu

U Zagrebu su sestre iz triju baptističkih zajednica (Radićeva, Malešnica i Dubrava) zajedno organizirale Dan molitve baptističkih žena „Zagrliti svijet molitvom“ u ponedjeljak, 6.11.2017., u prostorijama baptističke crkve u Radićevoj 30.

Cjelodnevni je program trajao od 11 do 19 sati, a u 11:00, 15:30 i 18:00 sati imali smo zajednički kratki program obilježavanja Dana molitve kroz glazbu, svjedočanstva i poruku bivše predsjednice Saveza baptističkih žena Afrike, Joine Dhlule, koju je sad zamijenila Marthe Ekollo iz Kameruna. Ove su godine žene Afrike pripremile program Svjetskog dana molitve što smo i mi u Zagrebu pratili pjevajući nekoliko afričkih pjesama i čitajući svjedočanstva afričkih sestara.

Poticaјnu poruku, Kad mi ustajemo – Bog mijenja društvene zajednice, čuli smo od Ksenije Magda. Ksenija nas je potakla da ne ustuknemo ustati i zasjati kako nas Sveti Duh vodi jer ćemo jedino tako biti svjetlo i sol u ovom našem mračnom svijetu punom beznađa i nepravde u kojem vladaju strukture grijeha. Svaka od nas je pozvana da sjaji u svom kurku tog svijeta.

Primjer kako možemo sjajiti bila su svjedočanstva Tabite Bell i Snježane Fadljević iz Baptističke crkve Dubrava.

Dan je bio kišoviti i hladan, ali to nas nije spriječilo da damo sve od sebe kako bismo svima koji su se uključili u Dan molitve cijelo iskustvo učinili zanimljivim i interaktivnim. Molitva je bila organizirana po kontinentima (Europa, Azija, Karibi, Sj. Amerika, Afrika, Jugozapadni Pacifik i Južna Amerika) od kojih je svaki bio predstavljen u zasebnoj prostoriji. Svakom je kontinentu dodijeljen tim žena koje su na različite kreativne načine približile „svoj“ kontinent posjetiteljima.

ma kroz video poruke (imali smo posebnu poruku snimljenu baš za nas od sestre iz Indije), glazbu, narodnu nošnju, običaje, boje, mirise pa čak i okuse karakteristične za svaki kontinent.

Sandra Sharp

Dan molitve zapadne Slavonije

Kako bismo zajedno molile za sestre drugih kontinentalnih saveza, ove godine, već tradicionalno, sestre iz Daruvara, Golubinjaka, Sređana, Sirača i Pakraca Svjetski dan molitve baptističkih žena 2017. održale su u BC Pakrac. Naime, svake godine jedna crkva okružja organizira zajedničku molitvu prilikom čega se okupljaju sestre raznih generacija. Ove su godine sestre iz Pakraca bile zadužene za organiziranje molitvenog dana. Odaziv naših sestara bio je odličan, okupilo se 40-tak sestara. Crkveni smo prostor organizirali tako da smo postavili sedam stolova u bojama kontinentalnih saveza gdje su sestre odmah pri dolasku mogle odlučiti koju će boju izabrati. Sestre iz Sirača pomogle

su pri slavljenju. Naglasak smo stavili na transformaciju koja se događa iznutra prema van uz primjer zrna kukuruza koji se u dodiru s toplinom transformira u kokicu, uz poruku da se i mi sestre moramo transformirati obnovljenjem naših postupaka, razmišljanja, te izaći iz okvira naše kulture kako bismo obnovile svoje umove te kako bismo kao takve ustale i zasjale u našem okružju. Kao prigodan dar, sestrama smo pripremile zadatak koji traje 365 dana, a radi se o "staklenci osmijeha". Svaka sestra tijekom godine treba ubacivati papiriće sa stihovima te za godinu dana, do ponovnog Molitvenog dana staklenku predati drugoj sestri kako bi je stihovi ohrabri-

li, ojačali i podarili osmijeh na licu u trenucima kada im je to potrebno. Nakon službenog dijela sestre su se družile uz kolače i čaj. Molitveni dan prošao je blagoslovljeno te se već sada radujemo sljedećem molitvenom susretu sestara.

Venesa Manavski

Dan molitve u Rijeci

Kao i svake godine povodom Dana molitve baptističkih žena, u Rijeci, u Pastoralnom centru „Riječ i život“, 06.11.2017. godine okupile

su se žene kako bi se pridružile u molitvi sestrama svih kontinenata.

Svaki kontinent, odnosno područje koje je u programu predstavljeno zasebno kao predmet molitve, predstavila je jedna sestra. U neformalnom razgovoru svaka pojedina predstavila je specifičnosti i potrebe tog područja i nakon toga smo u molitvi „zagrlile“ cijeli svijet.

Simbolično smo, na velikoj svijeći, upalili male lučice i donijele ih pod križ kao znak pouzdanja i povjerenja u Gospodina da on uslišava naše molitve da će blagosloviti svaki taj kontinent za koji smo molili.

Naš veliki Bog suvereni je gospodar i on vlada bez obzira na to što nam se čini da je zlo uzelo maha više nego ikad; zato se njemu utječemo i molimo neka se očituje njegova slava i neka dođe njegovo kraljevstvo i po nama „običnim“ ženama.

Edita Turinski

Financijsko izvješće Ženskog rada

PROJEKTI							
UPLATITELJ/ISPLATITELJ	BILTEN	KOTIZACIJA ŽR	OKČ	2 KN KLUB	DAN MOLITVE	FOND SOLIDARNOSTI	SVEUKUPNO
Saldo od 13.8.2017.	-7.073,25	13.657,70	2.228,96	3.680,00	12.075,00	18.320,10	42.888,51
PRILJEVI							
BC ANDRIJAŠEVCI	1.000,00	1.000,00		500,00		2.710,00	5.210,00
BC PAKRAC	800,00						800,00
BC PLAŠKI					800,00		800,00
BC RIJEKA	150,00						150,00
BC SEVERIN NA KUPI	500,00						500,00
BC SION SIRAČ	200,00		200,00	200,00			600,00
BC S.Brod, N.Gradiška, Požega, Vukovar, Piškorevci, Osijek					1.700,00		1.700,00
BC ZADAR	300,00						300,00
Ostali doprinosi Ženskom radu							
Renata Golubić	50,00						50,00
Pasivana kamata banke		0,66					0,66
UKUPNO PRILJEVI:	3.000,00	1.000,66	200,00	700,00	2.500,00	2.710,00	10.110,66
ODLJEVI							
Sufinanciranje OKČ - Voditelji				-735,00			-735,00
Putni troškovi članica IO		-150,00					-150,00
Donacija iz fonda solidarnosti						-1.000,00	-1.000,00
Troškovi platnog prometa banke		-189,20					-189,20
UKUPNO ODLJEVI:	0,00	-339,20	0,00	-735,00	0,00	-1.000,00	-2.074,20
SALDO FONDA na dan 10.11.2017.	-4.073,25	14.319,16	2.428,96	3.645,00	14.575,00	20.030,10	50.924,97

Izvješće pripremila: Sandra Bičanić

Uplate možete izvršiti na:

Savez baptističkih crkava u RH, Radićeva 30, Zagreb.
IBAN: HR87 2484 0081 1064 1890 4
Kod uplata molimo u pozivu na broj naznačiti svrhu uplate kao i poštanski broj područja s kojeg se uplata vrši.
Npr. za uplatu iz Splita za Bilten, poziv na broj je 201-21000

pozivi na broj:	101-xxxxx	kotizacija	201-xxxxx	Bilten
	(xxxxx je poštanski broj)		203-xxxxx	OK Činta
	102-xxxxx	2kn klub	204-xxxxx	Fond solidarnosti
	103-xxxxx	Dan molitve		

Limun

Danas je naš život bez limuna gotovo nezamisliv. Osim što se obilno koristi u kulinarstvu, svoju široku primjenu našao je i u liječenju mnogih zdravstvenih tegoba, u prevenciji bolesti, jačanju imuniteta i u kozmetici. Snaga tog malog ploda je ogromna.

Zanimljivosti o limunu

Limun je malo zimzeleno stablo koje potječe iz sjeverne Indije i jugoistočnog dijela himalajskog gorja, južne Azije i područja Pacifika. Limun prvi put spominje filozof Konfucije, još u 5. stoljeću prije Krista.

Danas se limun najviše uzgaja u zemljama Sredozemlja, u SAD-u i Južnoj Africi, a spada među najstarije voće koje je čovjek upotrebljavao. U Egiptu se zajedno s datuljama i smokvama polagao u grobove. Grci su limun upotrebljavali u ljekovite svrhe kao sredstvo za dezinfekciju i kod povišene temperature. U 3. stoljeću Rimljani su vjerovali da je limun protuotrov za sve otrove. Mornari su ga koristili za sprečavanje skorbuta (bolesti usne šupljine – posljedice nedostatka vitamina C u tijelu).

Kako trebamo koristiti limun?

Plodovi limuna bogati su vitaminom C. Budući da se vitamin C ne može uskladištiti u tijelu, važno ga je redovno unositi putem hrane. Jedan limun zadovoljava više od pola dnevne doze vitamina C. Zbog dokazanog antivirushnog i antibakterijskog djelovanja, limun se

zajedno s medom, koji ima antiseptičko djelovanje, koristi kao domaći lijek protiv gripe i prehlade.

Što limun sadrži?

Znanstvenici smaraju da limun sadrži tvari koje sprečavaju razvoj teških oboljenja poput raka i bolesti krvožilnog sustava, jer limun čisti krv, smanjuje razinu masnoća i kolesterola u krvi, pospješuje cirkulaciju krvi, jača stijenke krvnih žila te štiti od srčanog i moždanog udara.

Limun sadrži proteine, masti, vitamine B₃, B₅, C, E, K, folnu kiselinu, bioflavonoide, željezo, natrij, kalij, kalcij, magnezij i fosfor.

Liker od limuna

2,5 dcl soka limuna, naribana kora 2 naranče, 250 g šećera, 1 l votke ili đina

Sok od limuna i voćnu rakiju uliti u staklenku, dodati šećer i naribanu koru limuna i naranče te dobro promiješati. Staklenku zatvoriti i ostaviti da odstoji dva tjedna na hladnom i tamnom mjestu te ju povremeno protresti. Liker procijediti i uzimati 1 do 2 čašice like-ra na dan. Liker za vrijeme korištenja držati u frižideru.

Liker od limuna jača organizam, potiče apetit i pospješuje probavu.

Franciska Kerep

Srećan Božić
&
obilje Božjeg
blagoslova
u novoj,
2018. godini!